

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Havforskningsinstituttet
Postboks 1870 Nordnes
Nordnesgaten 50
5817 BERGEN

Deres ref

Vår ref

Dato

20/7459-13

17.12.2020

Statsbudsjettet 2021 - tildelingsbrev for Havforskningsinstituttet (HI)

1. Innledning	1
2. Overordnede utfordringer og prioriteringer	2
3. Mål, indikatorer og rapportering	2
4. Prioriterte tiltak og bestillinger i 2021	7
5. Andre forutsetninger og krav	10
6. Budsjettvedtak og fullmakter for 2021	11
Vedlegg 1: Styringskalender og spesifikasjon av rapporteringskrav	14
Vedlegg 2: Fullmakter 2021	19

1. INNLEDNING

Vi viser til Innst. 12 S (2020–2021) og Prop. 1 S (2020–2021) for Nærings- og fiskeridepartementet og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Havforskningsinstituttet i 2021.

Tildelingsbrevet fastsetter mål, indikatorer og prioriterte tiltak for Havforskningsinstituttet i 2021. Brevet spesifiserer også enkelte konkrete oppgaver og bestillinger for 2021, men gir ikke en uttømmende oversikt over virksomhetens oppgaver. Virksomhetens ansvar og faste oppgaver framgår av hovedinstruksen for Havforskningsinstituttet, fastsatt 10. desember 2019.

Departementet tar forbehold om at virksomheten innenfor gjeldende budsjettammer kan bli pålagt enkelte oppgaver i tillegg til de som er beskrevet i dette brevet. I slike tilfeller skal det sendes tillegg til tildelingsbrev.

2. OVERORDNEDE UTFORDRINGER OG PRIORITERINGER

FNs 17 mål for bærekraftig utvikling frem mot 2030 utgjør et veikart for den globale innsatsen for en bærekraftig utvikling. Samtidig gir målene retning for nasjonale ambisjoner og strategier. FNs kunnskapsinnhenting viser at havet og kysten påvirkes av temperaturendringer med tilhørende økologiske forandringer. Samtidig framstår hav- og kystområdene som en viktig del av løsningen på flere av utfordringene som skisseres. Dette gjelder blant annet matsikkerhet, ernæring og helse og opptak og lagring av karbon. Gjennom internasjonale initiativ som Havpanelet, Our Ocean, FNs ernæringstiår og FNs havforskningstiår vil regjeringen bidra til økt kunnskap om havøkologien og havforvaltning, i tillegg til å bygge felles forståelse for utfordringer og løsninger.

Regjeringen vil legge til rette for en videre utvikling av havnæringene med mål om størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer, jf. Prop 1 S (2020–2021) for Nærings- og fiskeridepartementet. Meld. St. 16 (2014-2015) om vekst i havbruksnæringen og Masterplan for marin forskning peker på forvaltningsutfordringer og tiltak for marin forskning. I regjeringens oppdaterte havstrategi fra 2019, Meld. St. 9 (2020–2021) Mennesker, muligheter og norske interesser i nord (Nordområdemeldingen), Meld. St. 4 (2018–2019), Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019–2028 og Meld. St. 22 (2016-2017) om hav i utenriks- og utviklingspolitikken blir det lagt vekt på at den marine forskningsinnsatsen er viktig for å realisere regjeringens ambisjon om å bli verdens fremste havnasjon. Marin forskning er også sentral i regjeringens bioøkonomistrategi. Meld. St. 19 (2018-2019) Folkehelsemeldingen samt Handlingsplanen for bedre kosthold 2017-2021, peker blant annet på viktigheten av gode data til risikovurderinger knyttet til sunn og trygg sjømat, og til arbeid med å styrke sjømatens rolle i mattrygghets- og ernæringsperspektiv.

Disse overordnede prioriteringene er førende for Havforskningsinstituttets virksomhet, og blir nærmere konkretisert under pkt. 4.

3. MÅL, INDIKATORER OG RAPPORTERING

3.1 Mål og indikatorer

Formål og hovedoppgaver følger av hovedinstruks for Havforskningsinstituttet.

Formål

Havforskningsinstituttet skal være en ledende kunnskapsleverandør for forvaltningen nasjonalt og internasjonalt

Hovedmål

Havforskningsinstituttet skal være en ledende kunnskapsleverandør for forvaltningen nasjonalt og internasjonalt for høsting, akvakultur, sjømat og forvaltning av marine økosystem.

Delmål

Delmål 1 – Havforskningsinstituttet skal levere råd og kunnskapsgrunnlag basert på beste tilgjengelige data og forskning

Delmål 2 – Havforskningsinstituttet skal levere internasjonalt ledende forskning

Delmål 3 – Havforskningsinstituttet skal generere, samle, forvalte og gjøre tilgjengelig relevante data av høy kvalitet for forskning, forvaltning og næringsutøvere

Styringsindikatorene må ses i sammenheng med den kvalitative delen av rapporteringen. Summen av kvalitativ rapportering og indikatorer skal bidra til å belyse i hvilken grad målene oppnås, og skal legge til rette for læring og utvikling. Vurderingene med utgangspunkt i indikatorene og den kvalitative rapporteringen er en del av grunnlaget for styringsdialogen mellom departementet og Havforskningsinstituttet.

Basert på normer og erfaringer er det fastsatt mål og resultatkrav for utnyttelsen av ulike deler av infrastrukturen. Det kan oppstå situasjoner hvor det er hensiktsmessig å foreta omprioriteringer og endringer i planlagt bruk av infrastruktur i løpet av året. Det er derfor viktig at instituttet til enhver tid og på selvstendig grunnlag tilpasser doseringen av og fordelingen mellom sine virkemidler for å oppnå størst mulig samlet måloppnåelse og best mulig oppgaveløsning.

Delmål 1 – Leverer råd og kunnskapsgrunnlag basert på beste tilgjengelige data og forskning

Havforskningsinstituttets kunnskap skal bidra til god forvaltning av de marine ressursene og sunn og trygg sjømat. Instituttet skal levere råd til forvaltningen basert på beste tilgjengelige kunnskap. Overvåking, kartleggingsarbeid og forskning danner grunnlaget for rådgivningen. Forvaltningsrådene bør utvikles gjennom samarbeid i internasjonale (i første rekke Det Internasjonale Havforskningsrådet (ICES)) og nasjonale fora. Instituttet skal ha gode rutiner for kvalitetssikring av råd til forvaltningen. Dette innebærer også god formidling av det vitenskapelige grunnlaget for rådene, herunder graden av usikkerhet.

Styringsindikator	Resultatkrav	Mål 2021
Resultater fra brukerundersøkelse	De viktigste brukerne vurderer at instituttet holder en god vitenskapelig standard i sin rådgivning.	Brukerundersøkelse gjennomføres i 2021.
Antall råd fra ICES der HI har bidratt med datagrunnlag som går inn i ICES sin interne peer-review-vurdering		

<i>Styringsindikator</i>	<i>Resultatkrav</i>	<i>Mål 2021</i>
Antall råd som er vurdert i HIs rådgivningskomite		
Kunnskapsgrunnlag for råd fra Havforskningsinstituttet	Alle råd fra HI innleder med å oppgi hva som er kunnskapsgrunnlaget for det aktuelle rådet.	Som krav
Antall bestander og oppdrettsarter HI har overvåking innen trygg og sunn sjømat i et helkjedeperspektiv		
Antall arter som vurderes som kommersielt viktige og arter som har potensial		

Delmål 2 – Levere internasjonalt ledende forskning

Havforskningsinstituttets forskning skal ha høy vitenskapelig kvalitet og være internasjonalt ledende på instituttets kjerneområder. Forskingen ved instituttet skal bidra til å utvikle det vitenskapelige grunnlaget for instituttets råd.

<i>Styringsindikator</i>	<i>Resultatkrav</i>	<i>Mål 2021</i>
Publikasjonspoeng	Opprettholde et nivå på 150 publikasjonspoeng pr forskerårsverk	150
Publikasjoner	Gjennomsnittlig 1,5 publikasjon pr forsker	1,25
Sampublikasjoner	Opprettholde et nivå på 160 sampubliseringer	160
Siteringer	Årlig økning i antall siteringer	
Publikasjoner i høyt vitenskapelig anerkjente tidsskrifter	Årlig økning	
Andel søknader til Forskningsrådet som blir innvilget		
Andel søknader til EU som blir innvilget		

Delmål 3 – Generere, samle, forvalte og tilgjengeliggjøre relevante data av høy kvalitet for forskning, forvaltning og næringsutøvere

Havforskningsinstituttet skal sørge for nødvendig kartlegging og overvåking av sjømat, marine ressurser og marint miljø på havet og langs kysten, som grunnlag for forskning, rådgiving og formidling.

Havforskningsinstituttets overvåking må dimensjoneres ut fra

- Instituttets forsknings- og rådgivningsoppdrag for Nærings- og fiskeridepartementet og tilhørende forvaltning
- Kvaliteten på eksisterende data og betydning for rådgivningen
- Andre tilgjengelige datakilder

Instituttet skal utarbeide planer for datainnsamling og bearbeiding innen alle relevante områder, og arbeide for å standardisere datainnhenting og utvikle felles metodikk internasjonalt. Instituttet har et nasjonalt hovedansvar for å samle, forvalte og gjøre tilgjengelig marine data i Norge. Instituttets dataforvaltning skal følge FAIR-prinsippene: Findable, Accessible, Interoperable, and Reusable.

Havforskningsinstituttets framstilling og formidling av data og kunnskap skal være relevant for forvaltning, forskning, næring og allmennheten.

<i>Styringsindikator</i>	<i>Resultatkrav</i>	<i>Mål 2021</i>
Antall datasett som er gjort tilgjengelig		
Antall datasett som er publisert med Digital Object Identifier		
Tid fra innsamling av dataene til de er gjort tilgjengelig for nedlasting	1 måned	Som krav
Areal kartlagt for gyte- og oppvekstområder for fisk		
Antall nedlastinger av datasett		
Antall siteringer av datasett		

Ressursbruk, kapasitetsutnyttelse og effektivitet

Vi viser til bestilling under pkt. 4.2. om å utvikle tre piloter for styringsindikatorer for effektiv ressursbruk, med sikte på rapportering og analyse i årsrapporten for 2021. Når nye indikatorer er etablert, vil det bli vurdert om noen av dagens indikatorer skal avvikles. I årsrapporten for 2021 skal det imidlertid rapporteres både om pilotene og eksisterende indikatorer.

<i>Styringsindikator</i>	<i>Resultatkrav</i>	<i>Mål 2021</i>
Utnyttelsesgrad fartøy	Havgående fartøyer: - toktdøgn: 260 - seilingsdøgn: 270 Kystgående fartøy:	Som krav

	- toktdøgn: 155 - seilingsdøgn: 155	
Utnyttelsesgrad stasjonsfasiliteter (måltall)	90 % av måltall	90 % av måltall
Feil som har medført driftsstans og tap av verdier/manglende måloppnåelse.	Færrest mulig feil som medfører driftsstans og tap av verdier/manglende måloppnåelse.	Målet er det samme som resultatkravet
Utnyttelse av vitenskapelig kapasitet	100 % av måltall	100% av måltall

Tverrgående områder

<i>Styringsparameter</i>	<i>Resultatkrav</i>	<i>Mål 2021</i>
Median timeantall FoU-personell, fordelt på faglige kjerneområder		
Demografisk oversikt over ansatte fordelt på faglige kjerneområder		
Andel FoU-stillinger med doktorgrad		
Kjønnsfordeling i ulike stillingsgrupper		
Opprettholde en akseptabel miljøstandard	Sertifisering av de deler av virksomheten hvor det er relevant.	Målet er å opprettholde eksisterende sertifisering som miljøfyrtårn. Fartøyene sertifiseres etter ISO 14001.

3.2 Rapportering

Årsrapporten skal følge malen i DFØs veiledningsnotat om årsrapporter, og bygge videre på opplegget for årsrapporten for 2019.

Rapporten skal beskrive hvordan instituttet håndterer vitenskapelig usikkerhet innen de faglige kjerneområdene og for ulike typer råd.

Oppfølgingen av satsingene på Coastwatch og datafattige bestander skal omtales særskilt.

Havforskningsinstituttets arbeid med kompetanseutvikling skal omtales.

Det skal rapporteres om Havforskningsinstituttets oppfølging av anbefalinger fra Riksrevisjonen i dokument til Stortinget (Dok.1 og Dok. 3).

Det vises for øvrig til generelle krav til rapporteringen i vedlegg 1.

4. PRIORITERTE TILTAK OG BESTILLINGER I 2021

4.1 Prioriterte tiltak

Utviklingen av marint næringsliv og endringer i det marine miljøet medfører at forvaltningen har behov for mer kunnskap om hav- og kystmiljøet. Dette gjelder både hvordan næringsaktivitet påvirker miljøet, hvordan miljøet påvirker fisken og fiskens ernæring og om sjømaten er sunn og trygg. Det er viktig at kjerneoppgaver som legger grunnlaget for rådgivning innenfor områdene fiskeri, havbruk, ernæring og sunn og trygg sjømat prioriteres i 2021.

Økt kunnskap om hav- og kystøkologi

Instituttet skal bidra til å forbedre det vitenskapelige grunnlaget for rådgivningen for kystsonen. Dette må gjøres gjennom økt forståelse av sammenhenger i økosystemene i kyst- og fjordområder. Program for kartlegging av gyte- og oppvekstområder er fortsatt prioritert. Det er også viktig å øke kunnskapen om hvordan havbruk, høsting av marine ressurser og annen virksomhet påvirker mangfoldet og produktiviteten i økosystemene. Kunnskap om kystøkologi og effekter av havbruk er et område som skal styrkes også i 2021. I statsbudsjettet 2021 er det satt av 11 mill. kroner til å styrke overvåkingen av kystøkologien gjennom Coastwatch-konseptet. Coastwatch skal bidra til å styrke innsamling av data, samtidig som data fra private og offentlige aktører samles og tolkes mer tverrfaglig som én datakilde. Satsingen omfatter etablering av datainfrastruktur og sammenkobling av datastrømmer mellom Havforskningsinstituttet, Veterinærinstituttet og Fiskeridirektoratet.

Havbruk

Forvaltningen har behov for å styrke kunnskapsgrunnlaget for å videreutvikle det nye produksjonsreguleringsregimet for havbruk (Trafikklyssystemet). Havforskningsinstituttet skal samarbeide med andre kunnskapsinstitusjoner om å videreutvikle kunnskapen om de samlede miljøeffekter av havbruk. Det skal prioriteres å svare ut bestillinger fra Fiskeridirektoratet og Mattilsynet vedrørende havbruk.

Havforskningsinstituttet skal bidra med kunnskap om årsaker til produksjonstap i oppdrett og mulige tiltak for å redusere dette. Styrking av kunnskapsgrunnlaget vedrørende fiskevelferd skal prioriteres. Havforskningsinstituttet skal i samarbeid med Veterinærinstituttet videreutvikle velferdsindikatorer både for ordinær drift og ved innføring av nye produksjonsformer og teknologi.

Den samlede kunnskapen om kystøkologien må formidles til aktørene som deltar i og forvalter og regulerer aktivitet i kystsonen. Et eksempel på dette er kunnskap og kartlegging som bidrar til utvikling av verktøy for bedre lokalisering av oppdrettsvirksomhet.

Fiskeri og økosystemer

Havforskningsinstituttet skal kontinuerlig utvikle kunnskapsgrunnlaget for fiskeriforvaltningen med sikte på gode høstingsregler og mer presise bestandsberegninger. Kunnskapsgrunnlaget for kysttorskforvaltningen skal gis særlig prioritet i 2021. Instituttet skal styrke kunnskapsgrunnlaget om interaksjoner i økosystemene der slik kunnskap kan bidra til en bedre utnyttelse av marine ressurser (flerbestandsforvaltning).

Rådgivningen for datafattige bestander av fisk, krepsdyr og sjøpattedyr skal styrkes. I statsbudsjettet for 2021 er det satt av 4,6 mill. kroner til å øke innsatsen på dette området over Havforskningsinstituttets driftsbevilgning. Det forutsettes at også midler fra fiskeriforskningsavgiften benyttes inn mot denne satsingen. Arbeidet forutsetter et nært samarbeid med Fiskeridirektoratet.

For å oppnå god sameksistens mellom havnæringer som petroleumsvirksomhet, havvind, havbruk og fiskerier er det viktig at instituttet prioriterer det mest relevante kunnskapsgrunnlaget på dette området. Dette innebærer blant annet oppdatering av kunnskap om lokalisering av gyteområder, effekter av seismikk, arealbruk og havbruk til havs og effekter av støy og vibrasjoner fra havvind.

Instituttet skal bistå departementet i det løpende internasjonale fiskeriforvaltnings-samarbeidet, og delta i møter og forhandlinger, både bilateralt, multilateralt og i de regionale fiskeriforvaltningsorganisasjonene (RFMOer). Departementet har også behov for støtte til arbeidet under Konvensjonen om biologisk mangfold (CBD) og Ospars arbeid innen marin biodiversitet. I 2021 kreves en særlig innsats inn mot de pågående prosessene i Kommisjonen for bevaring av marine levende ressurser i Antarktis (CCAMLR); slutføring av revisjonen av reguleringen av krillfiskeriet og utviklingen av et marint beskyttet område (MPA) rundt Antarktishalvøya. I tillegg til videre oppfølging av toktet utført i 2019 skal instituttet bistå til forankring av vitenskapelige resultater i CCAMLR og bidra til samarbeid mellom medlemsstater.

Sjømat

Havforskningsinstituttet skal styrke kunnskapen om sunn og trygg sjømat i et helkjedeperspektiv, fra sunne hav, trygt og bærekraftig fôr, sunn og trygg sjømat og til sjømatens betydning for ernæring og helse. Kunnskap om innhold av både næringsstoff og fremmedstoff, samt effekten av disse, er viktig for å gjøre nytte- og risikovurderinger og for å vurdere hvilken plass sjømaten bør ha i kostholdet. Nye risikovurderinger tilsier at vi tåler mindre av enkelte miljøgifter som finnes i sjømaten enn tidligere antatt, samtidig inneholder sjømaten viktige helsebringende næringsstoffer som vi finner lite av i annen mat. Noen arter kan også ha for store konsentrasjoner av enkelte næringsstoff. Det er derfor viktig med oppdatert kunnskap og dokumentasjon av den samlede effekten av sjømatkonsum. Overvåking av nye marine arter, som kan brukes til mat og fôr, eksempelvis tang og tare m.m., må være en del av denne prioriteringsvurderingen.

Instituttets kompetanse om bærekraftig fôr og produksjon, trygg sjømat og sammenhengen mellom sjømat og helse er viktig for å sikre et kunnskapsbasert fôrregelverk, fastsettelse av riktige grenseverdier for sjømat og en bærekraftig sjømatproduksjon. Instituttets rolle som nasjonalt referanselaboratorium for en rekke parametere knyttet til sjømat, og forpliktelser opp imot EU-regelverk (kontrollforordningen) på området, er viktig å ivareta.

Det er viktig at arbeidet med kartlegging av forurensning av hav og havbunn settes i sammenheng med arbeidet med trygg og sunn sjømat, inkludert nye marine arter. Det må arbeides videre med å kartlegge årsakene til høye nivåer av miljøgifter som fører til stengte

fiskefelt, jf. bestilling under pkt. 4.2. Instituttet må ha en tett dialog med Mattilsynet om innretting av overvåkingen, og om hvilke arter, stoffer og områder som prioriteres.

Havforskningsinstituttets kunnskap er viktig i arbeidet med å fremme sjømatens rolle i et matsikkerhetsperspektiv nasjonalt og globalt. Instituttet skal bidra i arbeidet med det globale handlingsnettverket under FNs ernæringsstår 2026-2025, faglig og til sekretariatsfunksjonen.

Organisasjonsutvikling, effektiv og sikker drift

Havforskningsinstituttet må tilpasse sin organisering og drift til de til enhver tid prioriterte kunnskapsutfordringer og oppgaver som rådgivende forskningsinstitutt.

Havforskningsinstituttet skal videreføre arbeidet med å følge opp Riksrevisjonens forvaltningsrevisjon av virksomhetsstyringen og etatsstyringen.

Instituttet har ansvaret for en betydelig andel av nasjonal infrastruktur knyttet til marin overvåking, analyse, forskning og formidling. Det pålegger derfor instituttet et særlig ansvar for å sørge for koordinering og effektiv bruk av all tilgjengelig infrastruktur og data. Sammen med departementet skal instituttet videreføre arbeidet med kartlegging og vurdering av infrastruktur, særlig knyttet til forskningsstasjoner.

Instituttet skal også fortsette arbeidet med å effektivisere egen forskning og overvåking gjennom å ta i bruk ny teknologi som seildroner og undervannsteknologi, og følge opp anskaffelsen av nytt kystgående forskningsfartøy og vedlikehold og oppgradering av forskningsfartøy.

Samarbeid om bruk av statens forskningsfartøy

Økt oppmerksomhet om havforskning har medført at flere universiteter, institutter og andre forskningsinstitusjoner har uttrykt behov for tilgang til å bruke forskningsfartøyer. Havforskningsinstituttet skal tilby 20 dagers toktid for andre potensielle brukere i toktplanleggingen for 2022. For å sikre forutsigbarhet og full kostnadsdekning må det inngås forpliktende avtaler med aktører som ønsker toktid.

4.2 Bestillinger

Havforskningsinstituttet skal

- Følge opp arbeidet med forprosjekt for samlokalisering av Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet i et nytt bygg i Bergen.
- Redegjøre for status for arbeidet med å følge opp Riksrevisjonens forvaltningsrevisjon av virksomhetsstyringen og etatsstyringen innen 1. april 2021.
- Arbeide med å ferdigstille prosjektforslaget vedrørende satellittsporing av hval (Super Tag) i samarbeid med de andre medlemslandene i Den nordatlantiske sjøpattedyrkommissjonen (NAMMCO).
- Videreføre et konkret og målrettet arbeid for å avdekke mulige årsaker til at atlantisk kveite ved Sklinnadjupet har høye nivåer av miljøgifter.
- Bidra til at det utvikles og kommer på plass et algevarslingssystem.
- Sette i gang tre pilotprosjekt som grunnlag for utvikling av indikatorer for effektiv ressursbruk: Overvåking, kar og merder og fakturahåndtering. Disse indikatorene skal

danne grunnlag for rapportering og analyse i årsrapporten for 2021. En første rapportering kan også gjøres i årsrapporten for 2020.

5. ANDRE FORUTSETNINGER OG KRAV

5.1 Regjeringens inkluderingsdugnad

Havforskningsinstituttet skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. Instituttet skal i årsrapporten redegjøre for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst., vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Har instituttet hatt nyansettelser i faste eller midlertidige stillinger i 2021, skal antallet med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, samt nyansettelser i faste og midlertidige stillinger totalt, rapporteres i årsrapporten. Virksomheten skal rapportere i tråd med veiledning publisert høsten 2019.

5.2 Oppfølging av FNs bærekraftsmål

Bærekraftsmålene gjelder alle land og alle deler av samfunnet. Departementene følger opp bærekraftsmålene som ledd i sin løpende virksomhet. For å lykkes med å nå målene er det viktig at også underliggende virksomheter utnytter sitt handlingsrom til å nå bærekraftsmålene på best mulig måte. Bærekraftsmålene er flersektorielle, og det kan derfor være nødvendig å samarbeide med andre virksomheter for å lykkes best mulig. I årsrapporten for 2021 bes Havforskningsinstituttet om å redegjøre for hvordan instituttet har bidratt til at Norge skal nå bærekraftsmålene. Omtalen skal beskrive hvilke bærekraftsmål instituttets arbeid har bidratt til og eventuelle utfordringer som instituttet har i det videre arbeidet med bærekraftsmålene.

5.3 Sikkerhet og beredskap

Departementets mål innen næringsberedskap er å bidra til at næringslivet gjøres i stand til å levere de varer og tjenester samfunnet etterspør også i kriser. Havforskningsinstituttet skal innenfor sitt samfunnsoppdrag understøtte denne målsettingen, og arbeide systematisk med å forebygge uønskede hendelser som kan hindre måloppnåelse.

Havforskningsinstituttet skal ha god styring og kontroll med informasjonssikkerheten. Sikkerhet skal ivaretas og dokumenteres i samsvar med nasjonal strategi for digital sikkerhet og tilhørende tiltaksplan. Arbeidet med digital sikkerhet skal forebygge IKT-sikkerhetshendelser som kan forårsake alvorlig skade i egen virksomhet eller hos andre. Havforskningsinstituttet har ansvar for å håndtere digitale angrep i egen virksomhet, og for å dele informasjon om digitale angrep med departementet og relevante samarbeidspartnere.

Det forventes at Havforskningsinstituttet sikkerhets- og beredskapsarbeid er risikobasert, og at virksomheten regelmessig gjennomfører og tar lærdom av øvelser. Styringsdokumenter og planverk skal oppdateres med utgangspunkt i evaluering av hendelser og øvelser.

Havforskningsinstituttet skal redegjøre for arbeidet med sikkerhet og beredskap i årsrapporten.

5.4 Lokalisering av statlige arbeidsplasser

Den statlige lokaliseringspolitikken skal medvirke til god fordeling av statlige arbeidsplasser som bidrar til å utvikle robuste arbeidsmarkeder i alle deler av landet. Havforskningsinstituttet skal løpende vurdere lokalisering av funksjoner og arbeidsplasser ut fra dette målet, samtidig som det skal legges vekt på kostnadseffektivitet og effektiv oppgaveløsning. Ved omorganiseringer skal Havforskningsinstituttet følge vurderingskrav og prosedyrer i [Retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon](#).

6. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER FOR 2021

6.1 Budsjettvedtak og belastningsfullmakt

For Havforskningsinstituttet er det fattet budsjettvedtak på kap. 923, 926, 3923 og 3926. Instituttet gis i tillegg belastningsfullmakt på 26,428 mill. kroner på kap. 928, post 21.

Utgifter:

		(i 1000 kroner)
Kap. 923	Havforskningsinstituttet	Beløp
Post 01	Driftsutgifter	604 572
Post 21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	427 383
Post 22	Fiskeriforskning og –overvåking, <i>kan overføres</i>	203 930
Sum kap. 923		1 235 885

Kap. 926	Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy	Beløp
Post 01	Driftsutgifter	180 247
Post 21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	160 762
Post 45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	94 900
Sum kap. 926		255 927

Kap. 928	Annen marin forskning og utvikling	Beløp
Post 21	Spesielle driftsutgifter	26 428
Sum kap. 928		26 428

Inntekter:

		(i 1000 kroner)
Kap. 3923	Havforskningsinstituttet	Beløp
Post 01	Oppdragsinntekter	441 520
Sum kap. 3923		441 520

Kap. 3926	Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy	Beløp
Post 01	Oppdragsinntekter	160 962
Sum kap. 3926		160 962

Av bevilgningen på kap. 923, post 01 skal 11 mill. kroner gå til økt innsats innen forskning og overvåking av kystsonen gjennom Coastwatch-konseptet.

Av bevilgningen på kap. 923, post 01 skal 4,6 mill. kroner gå til økt innsats innen forskning og overvåking på datafattige bestander.

Bevilgningen på kap. 923, post 22 motsvares av inntekter fra fiskeriforskningsavgiften.

Bevilgningen på kap. 926, post 45 er knyttet til anskaffelse av nytt kystgående forskningsfartøy og oppgradering og vedlikehold av forskningsfartøy.

Havforskningsinstituttet gis en belastningsfullmakt på kap. 928, post 21 på 26,428 mill. kroner. Av dette skal 24,1 mill. kroner gå til Mareano-programmet og 2,328 mill. kroner gå til instituttets oppfølging av det norske blå skog-nettverket.

Det er et avbyråkratiserings- og effektiviseringskutt på 0,6 pst. på alle driftsposter.

Havforskningsinstituttet har ansvar for å planlegge virksomheten i 2021 innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet (jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2).

Det følger av § 5 i Stortingets bevilgningsreglement at utgiftsbevilgninger ikke kan overskrides eller brukes til andre formål enn forutsatt av Stortinget, med mindre det er gitt eksplisitt fullmakt om noe annet, jf. punkt 6.2 under.

6.2 Budsjettfullmakter

Merinntektsfullmakter

Havforskningsinstituttet gis fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 923, post 21 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3923, post 01 og å overskride bevilgningen under kap. 926, post 21 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3926, post 01.

Merinntekter som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelse som utgiftsføres på kap. 1633, post 01. Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til etterfølgende år. Se Finansdepartementets rundskriv R-110 for mer informasjon.

Fullmakt til å overskride

Havforskningsinstituttet gis fullmakt til å overskride bevilgningene under kap. 923, post 21 og kap. 926, post 21 i forbindelse med gjennomføringen av bestemte oppdragsprosjekter, mot tilsvarende kontraktsfestede innbetalinger til disse prosjektene under henholdsvis kap. 3923, post 01 og kap. 3926, post 01. Ved beregning av beløp som kan overføres til 2022 under nevnte utgiftsbevilgninger, skal alle ubrukte merinntekter og mindreinntekter regnes med, samt eventuell inndekning av foregående års overskridelse på posten.

6.3 Finansielt rammeverk

Det vises til Bestemmelsene om økonomistyring i staten pkt. 3.4.2. Havforskningsinstituttet skal føre periodisert virksomhetsregnskap og følge statens regnskapsstandarder (SRS), jf. nærmere retningslinjer i Finansdepartementets rundskriv R-114/2015-2 av 23.11.2015.

6.4 Tildeling

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette tildelingsbrevet, blir bevilgningene på kapitlene 923, 926, 3923 og 3926 og belastningsfullmakt på xx mill. kroner på kap. 928, post 21 stilt til disposisjon for Havforskningsinstituttet.

Med hilsen

Cathrine Meland (e.f.)
ekspedisjonssjef

Stine Hammer
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen

VEDLEGG 1: STYRINGSKALENDER OG SPESIFIKASJON AV RAPPORTERINGSKRAV

Måned	Dato	Aktivitet
Januar	jf. eget brev fra NFD med frister	Avslutning statsregnskap 2020
Februar	jf. eget brev fra NFD med frister	Avslutning statsregnskap 2020
Mars	1. mars 15. mars 15. mars	Ev. innspill til revidert budsjett 2020 Årsrapport 2020, jf. krav i R-115 Budsjettforslag 2022
April	26. april	Etatsstyringsmøte vår
Mai		
Juni		Kontraktssamtale med virksomhetsleder
Juli		
August		
September	20. sept.: 20. sept.:	Risikovurdering Status økonomi per 31.aug., inklusive eventuelle innspill til endringsproposisjon høstsesjon 2021
Oktober	Okt. - nov.	Dialog om tildelingsbrev for 2022
November	1. nov.	Innspill til store satsinger 2023
	4. nov.	Etatsstyringsmøte høst
Desember	31. des.	Tildelingsbrev for 2022

Årsrapportering og regnskap for 2020

Avslutning av statsregnskapet for 2020

Frister og krav til leveranser ved avslutning av statsregnskapet for 2020 er meddelt i eget brev fra NFD med henvisning til særskilt rundskriv fra Finansdepartementet.

Årsrapport for 2020

Frist: 1. mars 2021

Årsrapporten med årsregnskap for 2020 skal følge felles mal for statlige årsrapporter og anbefalingene Direktoratet for økonomistyring (DFØ) har til innhold og utforming. Se <https://dfo.no/fagomrader/arsrapport>. Vi viser til pkt. 3.2 i tildelingsbrevet for særlige rapporteringskrav for Havforskningsinstituttet.

Vi ber om at oppsettet for rapportering om kjønn og mangfold benyttes i virksomhetens rapportering om likestilling for 2020, se tabell til slutt i vedlegget.

Vi minner om at rapportering knyttet til fellesføringen om inkluderingsdugnaden skal være i tråd med veiledningen på Arbeidsgiverportalen: <https://arbeidsgiver.difi.no/strategisk-hr-og-ledelse/inkluderingsdugnaden/rapportering-pa-inkluderingsdugnaden-i-arsrapporten>

Budsjettinnspill og rapportering for 2021

Eventuelle innspill til revidert budsjett – omdisponeringer og tilleggsbevilgninger i vårsesjonen 2021

Frist: 1. mars 2021

Medio mai legger regjeringen fram en proposisjon om omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet for inneværende år. Det skal i hovedsak bare fremmes forslag om tillegg som er begrunnet i uforutsette forhold. Dersom virksomheten har innspill til saker som bør fremmes, ber departementet om at det for hvert enkelt forslag går fram:

- Kort beskrivelse av hva forslaget gjelder og begrunnelse. Det må fremgå om forslaget gjelder parallelljustering, omdisponering eller utgifts-/inntektsendring, eller fremmes som følge av endret risikobilde for virksomheten.
- Beløp per kap./post som forslaget vedrører. Forslagene skal baseres på kontantprinsippet i § 3 i Stortingets bevilgningsreglement som sier at utgifter og inntekter skal tas med i budsjettet for det året de antas å bli kontant betalt.
- For eventuelle innspill om utgiftsøkninger, skal det gå fram hvilke tiltak som er gjennomført for å begrense utgiftene, og eventuell konsekvens av ikke å øke bevilgningen.

Generelt gjelder det gjennom hele året at dersom instituttet gjennom tiltakene i forrige punkt ser at det er stor risiko for at en bevilgning vil bli overskredet, skal departementet informeres snarest mulig.

Status for økonomien og eventuelle innspill til bevilgningsendringer i høstsesjonen 2021

Frist: 20. september 2021

Departementet ber instituttet legge fram en statusrapport om budsjettsituasjonen per 31. august 2021. Rapporten skal gi status både for virksomhetsregnskapet og statsregnskapet.

I rapporten for statsregnskapet skal det for hver kap./post gå fram:

- Disponibelt beløp (saldert budsjett, endringer i bevilgning gjennom året, refusjoner/merinntekter).
- Regnskapsført i statsregnskapet per 31. august 2021.
- Prognose for hele budsjettåret 2021.
- Kommentarer til eventuelle vesentlige avvik mellom disponibelt og regnskapsført beløp.

Rapporten per 31. august 2021 skal også omfatte eventuelle innspill til omdisponeringer og tilleggsbevilgninger som bør fremmes i høstsesjonen. Krav til eventuelle innspill følger av punkt ovenfor om eventuelle innspill til omdisponeringer og tilleggsbevilgninger i vårsesjonen.

Risikovurdering

Frist: 20. september 2021.

Risikovurderingen skal følge samme mal som i 2020.

Budsjettforslag og rapportering for 2022

Ordinært budsjettforslag for 2022 – rammeinnspill

Frist: 15. mars 2021

Budsjettforslaget skal vise hvordan instituttet vil prioritere sine ressurser det kommende året, gitt at bevilgningen videreføres på nivå med inneværende år (justert ned med 0,5 % avbyråkratiserings- og effektiviseringskutt). Innspillet vil danne grunnlag for diskusjon om virksomhetens strategiske planer i styringsdialogen og for departementets arbeid med Prop. 1 S. Budsjettproposisjonen skal, i tillegg til å fremme forslag til bevilgning på kapittel og post, tydelig formidle hovedprioriteringene for den enkelte virksomhet.

Budsjettforslaget skal ta utgangspunkt i virksomhetens fastsatte mål, strategier og gjeldende budsjettramme og inneholde følgende:

- En vurdering av risikoer som kan få betydning for budsjettet i 2022. Det kan eventuelt vises til tidligere innsendte risikovurderinger og eventuelle endringer fra forrige risikorapportering.
- Omtale av hovedprioriteringer for 2022. Hovedprioriteringer skal angi hva som er de 1-3 viktigste områdene som virksomheten skal ha oppmerksomhet på i 2022.
- Omtale av oppgaver som foreslås prioritert ned på kort eller lang sikt, for å frigjøre ressurser til høyere prioriterte oppgaver, og konsekvensene av dette.
- Oversikt over utgifter per virksomhetsområde/hovedområde for årene 2020 (regnskapstall), 2021 (gjeldende budsjett) og 2022 (forslag gitt dagens ramme).

I tillegg skal virksomheten spesifisere driftsutgiftene (01-posten) for 2022 på underpost 01.1 Lønn og godtgjørelser og 01.2 Varer og tjenester.

Særskilt om investeringer

Departementet ber instituttet i budsjettforslaget redegjøre for investeringer som planlegges gjennomført innenfor gjeldende budsjett, med inndekning over flere år. Redegjørelsen skal inneholde en vurdering av tiltakets nytte, opplysninger om samlet investeringsbehov og fordeling av utgifter over år. Dette kan for eksempel gjelde mindre byggeprosjekter uten husleiekompensasjon eller IKT-investeringer. Departementet minner om at IKT-investeringer skal være i henhold til det til enhver tid gjeldende digitaliseringsrundskrivet fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Innspill til store satsinger for 2023

Frist: 1. november 2021

Som et ledd i departementets arbeid med innspill til regjeringens første budsjettkonferanse, ber departementet om eventuelle innspill til større satsinger. I Finansdepartementets retningslinjer for satsingsforslag for 2022-budsjettet framgår det at forslagene som hovedregel skal begrenses til følgende kategorier:

1. forslag med praktiske bindinger eller juridiske forpliktelser

2. forslag med sterke politiske bindinger som er varslet utad eller allerede besluttet av regjeringen
3. forslag om utgiftsøkninger til effektiviserings- og strukturtiltak, f.eks. digitaliseringstiltak. Det må foreligge en realistisk gevinstrealiseringsplan som viser at forslaget vil føre til konkrete innsparinger i senere budsjettår.

Vi legger til grunn at denne begrensningen også vil gjelde for 2023-budsjettet.

Oppsummering

Kort oppsummering av satsingsforslaget, 2-5 linjer og maks 1/2 side som inneholder informasjon om:

- Tiltakets formål og varighet.
- Utgifter i 2023 og hvert av de påfølgende tre år, med en oversiktlig framstilling av de økonomiske og administrative konsekvensene av tiltaket.
- Kapittel og post på NFDs område
- Eventuell merverdiavgift som påløper (posteres på FINs felleskap./post)
- Andre kapitler og poster som ev. blir påvirket.

Tilleggsopplysninger

Alle satsingsforslag skal inneholde kortfattede svar på de seks spørsmålene i kapittel 2-1 i utredningsinstruksen:

1. Hva er problemet inkl. ev. risiko, og hva vil vi oppnå?
2. Hvilke tiltak er relevante?
3. Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?
4. Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?
5. Hvilke tiltak anbefales, og hvorfor?
6. Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

DFØ har utarbeidet en veileder om hvordan disse spørsmålene kan besvares.

For forslag som ventes å ha vesentlige nytte- eller kostnadsvirkninger, skal det også utarbeides en samfunnsøkonomisk analyse.

Det skal utarbeides en overordnet gevinstrealiseringsplan der det er relevant for forslaget. Formålet med gevinstrealiseringsplanen er å gi departementet og regjeringen et bedre grunnlag for systematisk utredning og rapportering om gevinster fra arbeid med tiltak som kan gi bedre ressursbruk og økt handlingsrom. Gevinstrealiseringsplanen skal derfor inneholde en oversikt over nettogevinster for offentlig sektor med budsjetteffekt, en kortfattet redegjørelse for andre gevinster og viktige forutsetninger for gevinstrealisering av det enkelte satsingsforslag. Planen kan bygge videre på svarene på spørsmål 4 og 6. Ved behov skal tilleggsopplysningene også omfatte gjennomført/planlagt utredningsprosess bak forslaget, inkl. kontakt med berørte parter.

Tabell til årsrapporten 2020

Etter likestillingsloven § 1 a, diskrimineringsloven § 3 a og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 3 er alle statlige arbeidsgivere pålagt å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering (aktivitets- og meldeplikten). Målet er at alle skal ha like muligheter uavhengig av kjønn, seksuell orientering, funksjonsevne, etnisk bakgrunn og religion.

Nærings- og fiskeridepartementet skal i Prop. 1 S gjøre rede for tilstanden. Aktivitetsplikten innebærer at statlige virksomheter skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering. I tillegg skal virksomhetene redegjøre i årsrapportene for iverksatte og planlagt tiltak.

Nærings- og fiskeridepartementet viser for øvrig til stortingsvedtak av 17. juni 2019 som innebærer en styrking av aktivitets- og redegjøringsplikten.

Tabell 1 – mal for rapportering av tilstandsrapport, likestilling

	Kjønnsbalanse i antall og prosent				
	År	Menn i pst.	Kvinner i pst.	Antall totalt	Kvinnens lønn av menns
Totalt i virksomheten	t-1				
	t-2				
Toppledelse (eks. direktør, ass. dir.)	t-1				
	t-2				
Mellomledelse (eks. avdelingsdirektør)	t-1				
	t-2				
(eks. seniorrådgiver)	t-1				
	t-2				

VEDLEGG 2: FULLMAKTER 2021

Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet

Bevilgningsreglementet har bestemmelser om unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene er redegjort for i Finansdepartementets (FIN) rundskriv R-110, sist oppdatert 10.01.2020. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid utgitt av FIN (R-0634 B), som forklarer budsjettfullmaktene nærmere.

NFD delegerer med dette følgende fullmakter til Havforskningsinstituttet for 2021, med de utdypende vilkår som er fastsatt i FINs rundskriv R-110, jf. punktene 2.2 – 2.6:

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over budsjettåret, forutsatt at eventuelle avtaler inngås innenfor rammen av Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, fastsatt 20. januar 2012 og sist endret 29. mai 2015.
- Fullmakt til å overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel, begrenset til 5 prosent av bevilgningen under post 01.
- Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten mot tilsvarende innsparing i de neste fem budsjettårene.

Departementet tar forbehold om at fullmaktene kan inndras dersom de ikke benyttes i overensstemmelse med kravene i rundskrivet. Det bes om rapportering om utnyttelsen av hver enkelt fullmakt i forklaringene til statsregnskapet.

Administrative fullmakter

- Fullmakt til å yte erstatning for skade eller tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten. Erstatningen må gis i samsvar med retningslinjene i Statens Personelhåndbok, punkt 10.22.
- Nærings- og fiskeridepartementet delegerer fullmakten til å avgjøre dekning av flytteutgifter til/fra utlandet i henhold til Statens personelhåndbok punkt 10.6.4.